

02-03- 2021 14:00

BRITSUM

Jullie moeten Nu! ophouden om zo hard en recht over ons dorp heen te vliegen. Vliegtuig maakt oorverdovend lawaai, recht over ons dorp word er opgestegen, gegarandeerd oorschade. Wij gaan ons als dorp nu inzetten om dit onrecht te bestrijden. Jullie houden je niet aan gemaakte afspraken en doen geen moeite om de omliggende dorpen te ontzien. De maat is voll!

Melding betrof een F-35 die na het opstijgen op 200 meter hoogte over Koarnjum/Britsum vloog. Dit is toegestaan is, maar niet wenselijk. Voorval is intern besproken om hier lering uit te trekken. Melder hierover per email geïnformeerd

---

03-03-2021 10:00

MARSSUM

Goedemorgen,

Dit is geen klacht over een precieze datum of tijd.

Ik en mijn gezin (ouders en 2 kinderen 15 en 17 jaar) hebben veel last van geluidsoverlast.

Nu al bijna een jaar.

Thuis onderwijs en thuis werken is hierdoor moeilijk en bij tijden niet te doen. Zelf met alle ramen en deuren gesloten. Dat komt door het geluid van de JSF. Ik heb lang gewikt en dien nooit ergens een klacht in en woon al lang in Marsum, de vliegbasis hoorde er bij, maar dit is niet meer leefbaar. Als ik via Teams overleg, moet ik veelal mijn microfoon uit hebben. Als ik iets wil zeggen moet dit soms wachten omdat ik niet verstaanbaar ben. Daarnaast moet ik soms ook in overleg met mensen/cliënten waarbij ik liever niet wil dat ze weten waar ik woon. Toch komt zo nu en dan de vraag gelet op het geluid: wat is dat in godsnaam voor geluid en dan moet ik uitleggen dat ik in Marsum woon.

Ik probeer samen met mijn buurvrouw dagelijks een ommetje te lopen. Ook hierbij hebben we last van het geluid van de JSF. Als er een JSF overvliegt gaat haar hartslagmeter omhoog. Ook in de tuin zitten is minder prettig. Dit door toedoen van het geluid van de JSF. Zelfs onze kat - die wel wat gewend is - schiet soms in paniek weg als er een JSF overvliegt.

En ik las in de krant dat er meer klachten waren over de JSF maar dat u aangaf dat het van een beperkte groep kwam. Dat kan zo zijn. Ik doe het nu voor het eerst. Ik denk ook dat men hier niet zo snel klaagt ook al ervaren ze wel overlast. En dat het van een beperkte groep komt, maakt toch niet uit? Dat geeft mijns inziens aan dat diegenen juist erg veel last ervaren.

Hierbij dien ik dan ook een klacht in over de forse geluidsoverlast die wij ervaren. En ik hoop dat u er wat aan doet, want dit kan zo echt niet.

Melder per email geïnformeerd over de invoering van de F-35 en daarbij horende onderwerpen als geluid. Tevens melder geadviseerd om contact op te nemen met de COVM-vertegenwoordig van gemeente Waadhoeke over dit onderwerp.

04-03-2021 10:30

BLESSUM

Dit is de tweede keer vanochtend dat mijn trommelvliezen klapperen. Oorverdovende herrie. Ik wil graag weten wat hier aan gedaan gaat worden. Ik ben ooit uit Marssum verhuisd voor de geluidsoverlast en zit nu in dezelfde situatie. Het is onacceptabel voor mij.

Melding betref het opstijgen van 2x F-16 met naverbrander vanaf baan 05 voor testvluchten. Volgens procedure, geen bijzonderheden of afwijkingen. Melder hierover per email geïnformeerd

---

10-03-2021 15:00

MARSSUM

o.a. Afgelopen week (als ik mij goed herinner woensdag of donderdag) gigantisch veel lawaai bij overvliegen JSF.

Niet alleen nu maar de afgelopen weken eigenlijk niet te doen om buiten te staan als ze over het dorp vliegen.

En dan moet de zomer nog komen.... Wij hebben 3 kinderen er vrezend voor gehoorschade. Dit terwijl wij hier al jaren wonen en dus echt wel wat gewend zijn.

Deze hoeveelheid lawaai is onacceptabel boven een dorp.

Melder per email geïnformeerd over de invoering van de F-35 binnen de Koninklijke Luchtmacht en daarbij horende thema's als geluid.

10-03-2021 15:15

STIENS

Geachte mevrouw/ meneer,

Al zeer geruime tijd ergeren wij ons aan de verschrikkelijke herrie van eerst de F16 en tot overmaat van ramp is daar nog bovenop de overtreffende trap aan herrie van de JSF overheen gekomen.

In huis vergaat horen en zien je boven radio en tv uit en buiten in je tuin kun je helemaal niet meer zitten, laat staan elkaar verstaan. Wij willen niet continu klagen, maar zo langzamerhand hebben jullie ook bij ons de grens van toelaatbaar overschreden. Kleinkinderen durven niet eens meer bij ons te logeren, vanwege het lawaai overdag en uiteraard 's avonds tot 23.00.

Gaarne uw reactie,

Melder per email geïnformeerd over de vliegactiviteiten, de geschiedenis en de ligging van de vliegbasis t.o.v de woning van melder. Tevens nut en noodzaak van onze vliegactiviteiten aangegeven. Probleem is niet oplosbaar, want het vliegen stopt niet

---

15-03-2021 10:30

DEINUM

Meerder klachten over laag overvliegen straaljager

Staaljager 15-3-21 10:30 uur over huis gevlogen hard & laag

Melding betref het opstijgen van 2x F-35 en 3x F-16 vanaf baan 23. Daarbij is op ruim 1 kilometer langs de woning van melder gevlogen en niet erover heen. Geen reactie benodigd

10-03-2021 10:30

LJOUWERT

Geluidsoverlast vliegtuigen. klachten van deelnemers online workshop..

Melding betref het opstijgen van 2x F-16 met naverbrander vanaf baan 23 in zuidwestelijke richting, de meets gangbare vliegrichting. Volgens procedure, geen bijzonderheden of afwijkingen. Melder hierover per email geïnformeerd.

Opmerkelijk: bovenstaande 2 klachten betreffende hetzelfde, krijgen verschillend antwoord.

17-03-2021 16:30

DRONRYP

Ik woon 45 jaar op dit adres, het ligt in de aanvlieg- en startroute van de vliegtuigen voor basis Leeuwarden.

Sinds het proefdraaien van de JSF wordt de geluidsoverlast langzaam maar zeker heviger.

Als er 6 x een JSF overvliegt, moet ik mijn telefoongesprek staken, radio niet te verstaan en worden kleinkinderen huilend wakker.

In al die 45 jaar heb ik nooit een klacht ingediend, maar vandaag was de maat vol!

Ten tijde van melding vlogen 8x F-16 en 4x F-35 achter elkaar voor een straight in landing op de vliegbasis. Melder hierover per email geïnformeerd. Wordt niet proefgedraait met de F-35, melder woont te ver weg om hier hinder van te ondervinden

---

22-03-2021 13:56

JELSUM

Een F-35 met 114 dBa vind ik te hard. Nieuwe straaljagers betekend ook de isolatie updaten van de woningen rondom de vliegbasis. De isolatie uit 1986 is inmiddels versleten en gedateerd.

Melder woont sinds 1,5 jaar op dit adres. Dergelijk geluidsniveaus werden ook met de F-16 gemeten, maar er is geen maximum niveau vastgesteld. Enige wetgeving is de geluidscontour en daar blijft de vliegbasis binnen. Isolatie wordt verder onderzocht.

22-03-2021 21:00

STIENS

Lawaai, irritant. Kinderen worden wakker van het gebrul, moeilijk verstaanbaar.

Zelf altijd gevoetbald bij DTD, vaak in een penetrante kerosine lucht getraind. Gezond?

Denk het niet...

Op het tijdstip van melding is er niet gevlogen vanaf vliegbasis Leeuwarden. Tevens hebben er geen grondtesten plaatsgevonden. Geen idee wat de oorzaak is van deze melding. Melder gevraagd om verdere verduidelijking.

24-03-2021 10:30

SINT ANNE

Extreme herrie straaljagers op mooie rustige ochtend. Ze vlogen over maar bleven geluid maken en maar brommen en herrie.

Afschuwelijk en hard ook. Reactie heeft geen zin, komt nooit een plan van aanpak om geluid te reduceren of vliegroutes aan te passen meer ver op zee bij v en alleen opvliegen en landen

Melder meermaals geïnformeerd over het militaire luchtruim waar melder onder woont. Er wordt grotendeels boven zee geoefend, maar soms ook op de grens van zee en land en boven land. Het is wat het is. Geen verdere reactie benodigd

---

VLIEGBASIS klachten april 2021   cursief de antwoorden

06-04-2021   14:40

LIOUWERT

Diverse keren per dag kan ik me niet verstaanbaar maken door het geluid van een opstijgend vliegtuig. Zou een F35 kunnen zijn. Als ik iemand aan de telefoon heb, moet ik even vragen om geduld tot het lawaai over is. Heb hier al een tijd last van en ik dacht nu ga ik kijken of er iets aan gedaan kan worden. Ben vast niet de eerste dit het aankaart.

Vliegbewegingen vanaf vliegbasis Leeuwarden blijven ook in Corona-tijd doorgaan, dit heeft te maken met de inzetbaarheid van ons personeel die ten alle tijden klaar moeten zijn voor inzet. We begrijpen dat men daar hinder van ondervind.

06-04-2021   15:28

BRITSUM

Het lawaai is bijna bangmakend. Mijn kids schrikken zich kapot. Het klinkt echt alsof we worden aangevallen. Een hee scherp geluid.

Daarnaast wordt er recht boven ons huis gevlogen.

Melding betrof een circuitlanding van 3x F-35 en 4x F-16 op baan 23, waarbij over/langs de woning van melder is gevlogen. Circuitlandingen meest voorkomende manier van landen, wereldwijd. Zit in DNA vliegers. Nu toch gekeken naar andere manier.

06-04-2021   21:59

LIOUWERT

Goedenavond,

Al maanden valt mij het geluid van blaffende honden op in onze buurt. Zelfs als we de ramen dicht hebben, hoor ik ze nog. En dat baart me zorgen. Niet voor mij, maar voor het welzijn van de blaffende honden. Vanavond ben ik dus op het geluid af gegaan, want het lijkt mij niet goed dat de dieren zo vaak en zo langdurig blaffen. Het blijkt uit de richting van de vliegbasis te komen. Het gaat de hele nacht door, terwijl het mij lijkt dat de dieren ook rust verdienen. Dat gezegd hebbende, blaffen honden alleen als er wat aan de hand is. Ik maak mij dus ernstig zorgen om hun welzijn. Vandaar dat ik deze klacht indien, graag een terugkoppeling ontvang en hoop dat de situatie voor de dieren verbetert.

Per email een reactie gestuurd, waarin we aangeven dat we ons niet herkennen in het beeld dat melder schetst. Tevens aangegeven welke maatregelen getroffen zijn om geblaf tegen te gaan. Verder melder uitgenodigd voor een bezoek.

07-04-2021 11:00

JELSUM

Algemeen: Ik woon 33 jaar op dit adres. Dit is de 1e keer dat ik klaag/ reageer. Ik lees dat een kleine groep steeds klaagt. Er is ook een groep die wel overlast ervaart maar niet klaagt. Dan bij deze toch maar. Aan de Skierhusterweg zijn het dalende F35 , bij ons aan de Dekemawei zijn het opstijgende F35. Als deze overgaat dan trilt mijn borstkas, dit is bij de F16 niet zo en ik moet wel de de vingers op de oren zetten. Conclusie geluid is behoorlijk meer dan de F16 en erg hinderlijk.

Melder per email geïnformeerd over de invoering van de F-35 en daarbij horende onderwerpen als geluid en trillingen

---

07-04-2021 12:00

LJOUWERT

Geachte liegbasis,

Tot mijn grote ontsteltenis lees ik in de Liwwadders het volgende: "Alle geluid past nog steeds binnen de geluidscontour van 50 decibel". Dit is met stip de grootste leugen die ik in jaren gehoord heb. Hoe is het mogelijk dat jullie dit durven te beweren terwijl de geluidsmee-netten en niet te vergeten mijn oren iets heel anders waarnemen? In Noorwegen moesten de huizen destijds afgebroken worden en ik neem aan dat binnen afzienbare tijd hier hetzelfde gaat gebeuren. Wij leven dagelijks in onzekerheid en onleefbare omstandigheden. Niet alleen worden wij dagelijks getraakteerd op een flinke portie ondraaglijke herrie, ook vraag ik mij af of we hier wel kunnen blijven wonen. Ik vind namelijk dat de bewoners recht hebben op een stukje duidelijkheid en rust. Jammerlijk genoeg heb ik ook geconstateerd dat jullie geen enkele moeite om ons ook maar enigszins tegemoet te komen of in ieder geval het gevoel te geven dat we serieus genomen worden en dat jullie bereid zijn om ook eens wat water bij de wijn te doen in plaats van plankgas te geven!

Meermaals uitleg gegeven over vliegbewegingen en daarbij horend geluid. Melder staat niet open voor onze uitleg. Met COVM vertegenwoordiger besproken hierop niet meer te reageren. Melder krijgt alleen nog een ontvangstbevestiging

---

07-04-2021 14:30

GOUTUM

Al enkele dagen steeds veel lawaai van overvliegende F16's (?) Hinderlijk omdat onze zoon van 1 steeds in zijn middagdutje gewekt wordt, niet uitrust en onbedaarlijk moet huilen

Melding betrof twee F-16's (KING flight) van vliegbasis Volkel die in een luchtgevecht verwickeld waren in de TRA10A, boven de provincie. Daarbij werd op hoogten van 3 tot 5 kilometer gevlogen. Melder hierover geïnformeerd

---

16-04-2021 22:15

OENTSJERK

Wat een vreselijke onzin om, na de hele dag overdreven laagvliegen met Hercules G-988 boven Friesland (tot op 100ft!), hier op de late vrijdagavond mee door te gaan! Geen enkel strategisch, tactisch of operationeel excuus valt te bedenken om op dit moment hier met die vliegende bakfiets rond te crossen! Maak de KLu geloofwaardig en gerespecteerd, stop met die flauwekul!

Hercules die op een hoogte van 24.395 voet (8 km) in de TRA10A vloog, het militaire oefengebied boven de provincie. Het toestel deed mee aan oefening Orange Bull 2021, ter voorbereiding op inzet in Mali voor VN later dit jaar

---

20-04-2021 09:55

JELSUM

De tuinbaas van Dekema State is bezig vrijwilligers uitleg te geven over de mogelijke werkzaamheden in het park. Niet mogelijk om mondeling uitleg te geven wegens overvliegende F-35 vliegtuigen. Start vliegtuigen is over Jelsum.

Melding betrof het opstijgen van 2x F-35 en 4x F-16 vanaf baan 05 in noordoostelijke richting. Tijdens het opstijgen is mondeling uitleg geven idd even niet mogelijk, vervelend voor melder. Gelukkig duurde het maar 5 minuten, daarna keerde de rust terug

---

20-04-2021 11:41

LJOUWERT

Goedemorgen, Zojuist wederom met gigantisch veel herrie hier de landing c.q. doorstart inzetten en de transponders uit! 11:08 meetnetten rood luid gebulder

We dachten dat Defensie ons zo langzamerhand meer dan genoeg bedonderd had met de z.g.n belevingsvluchten. Onder valse voorwendselen hier die F 35 naartoe halen. Het regent niet voor niets klachten Wanneer proberen de piloten het geluid te dimmen zoals beloofd door mevrouw C .van

Nieuwenhuizen?? COVM vergadering is weer geweest en er wordt weer plankgas gegeven!

We zullen het ook weer melden bij het

permanente geluidsmeeetnet

11:41 loeiharde landing/ doorstart vermoedelijk Bolt 01 1200 Bolt 02 Noord 83 West 80 Jelsum 100 Db Alle meetnetten rood kerosinestank

955 Polly 01 Poly 02'

Bolt 01 west 87 Noord 83 Jelsum 107

Wyns 90 db Rack 01

Structurele melder. Meermaals uitleg gegeven over vliegbewegingen en daarbij horend geluid. Melder staat niet open voor onze uitleg. Met COVM vertegenwoordiger besproken hierop niet meer te reageren. Melder krijgt alleen nog een ontvangstbevestiging

---

30-04-2021 13:00

MARSSUM

Gelukkig de JSF, de miskoop van de eeuw is weer terug en wij kunnen weer genieten van de dagelijkse porties lawaai van rond de 110 db in het dorp. Rond 13.00 vandaag. Ik kan jullie verzekeren dit went nooit.

Vraagje hoe lang denkt defensie cq de overheid hier nog mee te kunnen doorgaan. Deze herrie rechtvaardigt een onderzoek naar de gevolgen, mentaal en fysiek voor de bewoners rondom vliegbasis Leeuwarden. Ik verwacht dat er een inhoudelijke reactie van de vervuiler dus defensie en een reactie van het ministerie infra en milieu.

Melder per email geïnformeerd over de invoering van de F-35 en daar bijhorende onderwerpen als geluid en trillingen.

VLIEGBASIS klachten mei 2021

cursief antwoorden Defensie

04-05-2021 08:00

STIENS

Melder heeft per brief aangegeven dat ramen in zijn woning gesprongen zijn. Sinds de komst van de F-35 gaat het nu om 4 ramen. Graag expertise en terugkoppeling over de afhandeling

Melder telefonisch gesproken, schadeclaim doorgezet naar de afdeling Claims. Een schade-expert heeft de woning bezocht en geconstateerd dat er geen causaal verband is tussen de claim en onze vliegbewegingen.

10-05-2021 13:44

MARSSUM

JSF 5445 vliegt met 112 db over mn hoofd

Melder gesproken en uitleg gegeven over de F-35 en onderwerpen als isolatie en geluidsniveaus. Melder gaf aan dat wat hem betreft een grens is bereikt en dat het geluid pijn begint te doen. Aangegeven dat hier geen passende oplossing voor is

---

11-05-2021 10:25

JELSUM

Onacceptabele geluidsoverlast door opstijgende f35. Binnen twee huilende kinderen, 3jaar en een van 5 maanden, die op zijn gegroeid met de normale geluidshinder. En buiten een loeiend alarm van onze auto. De norm van "normale geluidshinder" wordt de laatste maanden regelmatig overschreden.

Melding betrof twee opstijgende F-35's. Melder telefonisch gesproken en in een goed gesprek uitleg kunnengeven over de F-35, de invoering ervan en waar we nu tegenaan lopen. Tevens tips meegekregen qua vliegen en communiceren. Waardevol!

12-05-2021 10:10

FROUBUURT

Vanochtend ernstige geluidsoverlast van de F35.

Onze hond (7 jaar, zijn hele leven al gewend aan geluid van de basis) drukte zich helemaal tegen de grond. Vogels vlogen verschrikt uit de hagen en bomen. Zelf ook fysiek last van het geluid.

We hebben aan huis een minicamping (Minicamping De Roos). Voor onze gasten wordt het zo ook steeds minder leuk hier te staan... Ik zie de toekomst somber in wanneer dit regel wordt...

Melding betref een VFRvlucht van twee F-16 die naar de oefengebieden boven de Noordzee vlogen. Daarbij is langs de woning van melder gevlogen. Vervelend, maar wel toegestaan. Melder hierover per email geïnformeerd

---

14-05-2021 10:00

STIENS

Wij wonen sinds 1972 al in Stiens, en wij dragen de vliegbasis een warm hart toe. Maar sinds de komst van de nieuwe straaljager is de geluid overlast afschuwelijk. Wij kunnen elkaar niet meer binnen verstaan als we aan het praten zijn als de F35 overvliegt.

Vooraf bij start & landingen is het geluid overdonderend. Ik wordt zelfs wakker tijdens mijn middagslaapje van dit geluid. Het is de afgelopen periode vaak voorgekomen. een specifieke datum was 10 mei rond 14:00 uur kwam er een F35 overvliegen. Wil graag een reactie

Melder telefonisch gesproken, goed gesprek gevoerd. Uitleg gegeven over de F-35 en de invoering ervan. Onderwerpen als geluid en de maatregelen ertegen die nu onderzocht worden, tevens een aantal artikelen uit de media ontkracht

---

17-05-2021 13:49

MARSSUM

F35 met geweld 113 dab over ons huis en daarna een verschrikkelijke stank van kerosine. Wij willen hier een miljeurapport over want dit is niet normaal.

Melder per email geïnformeerd over vliegbewegingen vanaf vliegbasis Leeuwarden en daarbij horende onderwerpen als geluid- en stankoverlast. Melder tevens geïnformeerd over onlangs uitgevoerde luchtkwaliteitsmetingen

---

20-05-2021 10:10

JELSUM

Stank overlast van 10:10 tot 10:30 Stationair draaiende F 16

Bij vliegbewegingen met straalvliegtuigen kunnen uitlaatgassen vrijkomen, het gaat immers om verbrandingsmotoren. Dit is een normaal verschijnsel waarbij geen sprake is van onverbrande kerosine.

20-05-2021 15:00

SINT JABIK

Transportvliegtuig vloog zeer laag over mijn woning waarbij zwarte rook of iets dergelijks uit de motoren kwam. Veroorzaakte heel veel geluidshinder en ik wil weten waarom er slechts 100 meter boven mijn woning overgevlogen werd terwijl de landingsbaan van de vliegbasis 15 km verderop is. Bovendien wil ik weten welke schadelijke (verbrandings) stoffen boven mijn woning en tuin neergedaald zijn. Dit is een klacht en tevens schadeclaim voor geluidsoverlast en veroorzaken milieuvervuiling.

Tactische naderingen C-130. Dat betekent dat de hercules om te landen, moet afgaan op het eigen zicht of van grondtroepen. Daarbij vliegt het toestel laag, op minimaal 150 meter hoogte.

25-05-2021 11:59

BRITSUM

De F-35 ging vol gas over de woonwijk

Het meetmethode gaf 115 decibel Aan .

Het is bekend dat de F-35 meer geluid produceert. Het geluid wat het toestel produceert én wat dat voor de omgeving betekent heeft ook onze aandacht.

31-05-2021 15:30

FRJENTSJER

Tijdens het starten van de F35 op EHLW, horen wij hier het gebulder.

Melder geïnformeerd over de vliegbewegingen vanaf vliegbasis Leeuwarden, met name het opstijgen en landen. Daarbij ontstaat onvermijdelijk hinder. We snappen dat dit als vervelend ervaren kan worden.

VLIEGBASIS klachten juni 2021

cursief antwoorden Defensie

08-06-2021 14:15

STIENS

Onwaarschijnlijk veel overlast van een kort draaiende F-35 (dit zou toch niet meer volgens de basiscommandant?). Britsum 90db op het geluidsmmeetnet, echter daar staat de motor van het toestel niet opgericht. Heeft u wel een indruk hoe luid de F-35 zojuist was. Buiten zijn met het mooie weer is niet mogelijk.

Melder wenst geen reactie te ontvangen. Betreft de middag take-off.

09-06-2021 11:48

MARSSUM

Enorme geluidsoverlast van 2 vliegtuigen (wrs.. F-35). Ik werk thuis vanwege CORONA aan de keuken tafelen, het geluid doet mij gewoon zeer. Niet alleen aan de oren, maar ook op de borstkas. Buiten proportioneel

Take-off van twee F-35's vanaf baan 23, richting Marssum. Geen verdere reactie gewenst---

---

15-06-2021 15:00

JELSUM

Sinds het soort geluid van de vliegtuigen veranderd is trillen bij ons niet meer alleen de deuren en ramen maar ontstaan er ook scheuren welke er niet waren in buitenmuren en aanzettingen van binnenmuren. Ook door het daverende geluid is in een zekere mate de geluidshinder structureel aan het toenemen.

Trillingen Info over schadeclaim en verhaal over F-35 geluid. In combinatie met melding nr. 23067

16-06-2021 10:00

OUWE SYL 9078VZ

Stress en slapeloze nachten sinds komst F35, schrijft het keurig-christelijke Friesch Dagblad. Bij de LC hoeft u met uw geluidsleugens ook al niet meer aan te komen. U heeft toch geen lak aan de mensen die u zegt te beschermen? We zitten hier in Unesco stiltegebied, maar worden gek van uw lawaaiterreur. Pestherrie maken van mijn (belasting)geld en als ik er wat van zeg, krijg ik geen reactie! Let op mijn woorden: op een dag keert zich dit tegen u! En inderdaad: natuurlijk zijn wij kwaad.

Toelichting WIC, geluid F-35, nut en noodzaak,.

17-06-2021 10:55

ST ANNA

Langdurig jankend en dreunend lawaai. Normaal gesprek voeren is buiten lastig. Dit tot ongeveer 12:00 op de vliegtuigradar niets te zien. Zijn dus F-35's, niets laten zien is iets te verbergen hebben.

Algemene toelichting. Wellicht technische oorzaak, maar soms ook omdat we tactieken niet willen delen met niet partner landen.

17-06-2021 12:15

LJOUWERT

Scheurvorming in binnenmuur hal door resonantie vliegtuig. De hele hal begon te vibreren en te brommen. Nu een lange scheur in de muur op de overloop. Niet exact bekend wanneer scheur is ontstaan Hal recent gesausd en een paar weken terug de scheur ontdekt. Pas nu de link gelegd dat opnieuw door de waargenomen resonantie er een verband moet zijn met de vliegbewegingen.

Algemene mail verstuurd en doorverwezen naar claims

17-06-2021 16:23

STIENS

Kinderen in de achtertuin in bad met 113 dB over zich heen, wat is jullie norm?

Toelichting vliegbewegingen en F-35 geluid.

22-06-2021 11:56

LJOUWERT

Er vliegen ineens 2 vliegtuigen midden over de stad met een heleboel lawaai. Dit is niet een normale vliegbewegingen en vliegverkeer over dicht bewoond gebied moet ten alle tijden voorkomen worden!

Toelichting 11stedentocht afscheid van F-16.

24-06-2021 17:05

ALDTJERK

Gedurende een aantal weken is het geluidsniveau in onze omgeving sterk toegenomen. Ondanks een artikel in de krant waarbij defensie aangeeft dat ze wisten dat de F-35 echt veel meer herrie maakt dus dan is het goed ?

Volgens mij waren de burgers niet betrokken bij de aankoop. Gisteren kregen wij een foldertje in de bus van de WIC 2021 waarbij aangegeven wordt dat er nog meer lawaai komt. Wij vinden dit onacceptabel, er is nul overleg met de burgers over dit gebeuren. Mensen kunnen nauwelijks in de tuin zitten van het lawaai en dan hebben we het nog niet eens over de lucht vervuiling en de zwarte laag op onze huizen. In afwachting van uw antwoord.

Toelichting WIC periode, F-35 info over geluid, lopen gesprekken hierover. Nut en noodzaak.

25-06-2021 10:44

LJOUWERT 8916AA

Geluidsoverlast stijgende / overvliegende vliegtuigen. Klacht van klanten gedurende online workshop.

Toelichting WIC, geluid F-35, nut en noodzaak, in gesprek met /zijn

---

25-06-2021 10:45

LJOUWERT 8918LM

Rot toch GVD eens op. Nooit krijg je hier eens rust. Jullie verstieren hier compleet het leven. Ik ben bijna nooit meer relaxt en raak compleet opgefokt van jullie gedrag. Jullie moeten je doodschamen om zoveel levens te verstieren met jullie machogedrag! Het liefst schoot ik jullie uit de lucht!

Meermaals uitleg gegeven over vliegbewegingen en daarbij horend geluid. Melder staat niet open voor onze uitleg. Met COVM vertegenwoordiger besproken hierop niet meer te reageren. Melder krijgt alleen nog een ontvangstbevestiging

---

28-06-2021 09:48

STIENS

Aan de lopende band stijgen er vliegtuigen op. Zo ontzettend veel overlast. We kunnen nergens heen om zoveel geluid te ontvluchten. We hebben hier veel verdriet van.

Melder wenst geen reactie te ontvangen. Betreft de ochtend take-off.

28-06-2021 14:05

LJOUWERT 8916CH

Blijkbaar is er vandaag afterburner training o.i.d.... het is verschrikkelijk. Probeer mijn werk te doen, maar zelfs met de ramen dicht kan ik niet nadenken. Kan dat nu niet anders?

Reactie: WIC en AB vanwege veiligheidsissue / grote hoeveelheid vogels. Veiligheid heeft prioriteit. Nut en noodzaak.

28-06-2021 14:15

LJOUWERT

Enorme herrie en in huis trilt het gewoon angstaanjagend. Godeklaagd dat dit kan! Ik heb al eerder een melding gedaan. Dat u niet reageert??? Nu ook via de telefoon hoor dat er gereageerd wordt als ik via internet een klacht

indien. Moet ik verhuizen? Wat kan ik doen? Met de F-16 viel het mee. Mijn sympathie verdwijnt voor defensie. Erg jammer.

Trillingen Melding: enorme herrie in huis, angstaanjagend en huis trilt. Reactie: F-35 geluid info, fly - by uitleg, nut

---

8-06-2021 15:00

MARSSUM

Veel geluidsoverlast over de gehele dag. Vanochtend tijdens een online cursus en vanmiddag bij een teamoverleg kan ik veelal niet meedoen. Buiten zitten in de pauze is ook niet prettig. Dit is zo niet leefbaar. Daarnaast is het zeer onprettig dat je de klacht toch niet telefonisch kunt doen terwijl dat wel aangegeven wordt. En daarnaast moet je het gehele formulier opnieuw invullen als je een klein foutje hebt gemaakt; je krijgt dan een foutmelding maar kunt dat niet herstellen. Moet formulier weer geheel opnieuw invullen. Dat geeft een gevoel van ontmoediging.

Toelichting geluid en klachtenprocedure.

VLIEGBASIS klachten juli 2021

cursief de antwoorden van Defensie

06-07-2021 14:55

STIENS

Sinds de nieuwe F-35 is het geluidsoverlast erger geworden . misschien snappen overheden niet dat er ook mensen in de nachtdienst werkzaam zijn. De overlast was vanmiddag wel erg extreem dit gaat om de vliegbasis bij LJOUWERT.

Reactie: WIC periode, F-35 verhaal, we kunnen niet uitsluitend avondvliegen... nodig om getraind te blijven, nut en noodzaak.

07-07-2021 11:13

STIENS

Bij het aanvliegen van de basis/vliegveld kwamen vliegtuigen uit westelijke richting en vliegen dan midden over het dorp Stiens. Ze maken dan een bocht naar het zuiden en vervolgens weer naar het westen en gaan dan landen. Het is totale onzin om midden boven het dorp Stiens te vliegen. Ga nu wat hoger vliegen en tussen Hijum en Stiens langs naar het Oosten en dan een ruime bocht naar Jelsum. Ik weet van een aantal zeer zieke mensen in Stiens die onvoorstelbaar veel last hebben van jullie onzin route. Ook kwamen twee dagen geleden 4 F-16's over het dorp met een onzinnige afscheidsvlucht. Luister nu eens naar ons en stop met jullie eigenwijze houding. We hebben al lawaai genoeg van jullie. 8000 mensen zullen dankbaar zijn.

Reactie: F-35 geluid info, WIC, nut/noodzaak, vliegroutes.

08-07-2021 13:30

MENAAM

De geluidsoverlast van de laagvliegende straaljagers is zo overweldigend, dat het schade toebrengt aan het gehoor!

Reactie: F-35 geluid info. Geluidsarme straalmotoren bestaan niet en is geen wetgeving voor.

09-07-2021 09:40

MARSSUM

Het eerste vliegtuig wat opsteeg heeft de prijs voor piloot die met het meeste lawaai opstijgt. Als een piloot niet normaal kan opstijgen of landen laat hem dan niet vliegen!!! Ik heb hier een kind wat overstuur is, beesten die bang zijn en een auto alarm die af gaat. Doe eens normaal man...

Reactie: F-35 geluid info, in gesprek met.

09-07-2021 09:45

FRENTSJER

Was voor werkzaamheden in MARSSUM, daar kwamen in totaal ca. 9 straaljagers over. Dat veroorzaakte zoveel lawaai, dat het pijn deed aan mijn oren, zeker een half uur tot drie kwartier last van gehad. Dit is echt niet normaal. Graag zie ik uw telefonische reactie te gemoed.

Toelichting WIC, vliegbewegingen, F-35. Melder gaf aan heel veel pijn in de oren te hebben gekregen.

07-07-2021 11:12

BRITSUM

Die achterlijke F-35's recht over ons huis met belachelijk veel lawaai. Leer vliegen zoals het hoort, tussen de dorpen door of donder op met de dingen!!! Helemaal klaar mee.

Melder wenst geen reactie te ontvangen. Betreft de ochtend take-off.

09-07-2021 13:38

DRONRYP

Extra veel lawaai, de trommelvliezen doen zeer, kinderen van de burens lopen al met gehoorbescherming als er een vliegtuig over komt. Wat gaan jullie hier aan doen.. Stop met deze onzin. Je kan ook normaal over een dorp vliegen.

Reactie: F-35 geluid info, nut en noodzaak.

12-07-2021 14:45

BITGUMMOLE

Ongelooflijk veel lawaai van straaljager defensie, dit is niet de eerste keer. Ben het verschrikkelijk beu

Zeer boze en emotionele dame, heeft afgelopen week meerdere malen gebeld maar heeft geen gegevens achtergelaten.

15-07-2021 15:13

JELSUM

Toestel 5454 maakt doorstart op korte baan en vliegt op +/- 40 meter hoogte met +/- 460 kmh rakelings langs de Tsjessingawei. Herrie! Angst! Gaat er (wederom) iets mis met een toestel! Waarom een gevaarlijk manoeuvre vliegen langs bewoonde bebouwing ???

Melding betref een doorstart van een F-16 gastvlieger die daarna per ongeluk rechtsaf vloog in plaats van linksaf. Luchtverkeersleiding heeft contact gehad met de vlieger, dit is ook bij de debriefing besproken ter lering

---

21-07-2021 12:00

MARSSUM

Woon mijn hele leven in MARSSUM. ben 60 jaar. Vanmorgen met mijn kleinzoon van 1,5 wandelen in het dorp. tot drie keer toe mijn handen tegen zijn oortjes moeten houden en zelf dus niet beschermd tegen het vreselijke lawaai van de F 35! Moeten we met zijn allen hier met oorbescherming op gaan lopen?

Ik heb dit in die 60 jaar nog niet eerder meegemaakt . Ik word er heel verdrietig en boos om. er wonen mensen hier in de dorpen en in LJOUWERT! Hier is niet mee te leven, vreselijk!

Melding betref het opstijgen, landen en doorstarten van enkele F-35's. Melder hierover per email geïnformeerd

---

VLIEGBASIS klachten augustus 2021 *cursief de antwoorden*

05-08-2021 10:23

STIENS

Heel veel overlast van de 2 opstijgende F35. We konden elkaar op 1 meter van elkaar niet meer verstaan.

beiden met de vingers in de oren. Is dit onze toekomst? Wyns 96 decibel. De wind is zuidoost. Hoe gaat dit aflopen voor de omgeving?

Melder wenst geen reactie te ontvangen. Betreft de ochtend take-off

---

09-08-2021 14:45

LJOUWERT

Hallo Vliegbasis LJOUWERT, Daar was ik weer. Ik moet helaas nog steeds thuis door corona. Op zich al geen pretje, maar die lawaaimachines van de jullie helpen ook niet mee. Ik blijf het uitermate storend vinden en dien dus opnieuw een klacht in. Misschien komt dit ook aan bij Minister van Defensie of Minister President?

Reactie: nut noodzaak, regelgeving

11-08-2021 08:45

DAMWALD

Vanwege het constante en zware geluid van de nieuwe F-35, is het gedurende lange tijd eigenlijk niet mogelijk om online of telefonisch werkoverleg te voeren. Het lijkt alsof er continue (door) gestart en of geland wordt. Dit was gisteren het geval en vandaag weer. Deze overlast neemt al langere tijd onwenselijke vormen aan zelfs in Damwald.

Klacht over constante en zware geluid van de nieuwe F-35.

12-08-2021 09:02

KUBAARD

Lawaai, zo vervelend dat ik mijn gesprek buiten moest staken. Gevolg: verhoogde hartslag. Vervelend gevoel in de borststreek. En het gaat door. En het duurt de hele ochtend voort. Hoeveel snuif ik op van de 5600 liter kerosine per vlieguur? Vindt u het terecht dat mijn zoon, een veehouder, zich in een onmogelijke positie moet manoeuvreren en dat u qua CO2 alleen maar slechter presteert? Goed, ik wil mij graag veilig voelen maar ik heb mijn twijfels bij zoveel luchtgeweld.

Reactie: niet onze intentie. Politieke keuze CO2 uitstoot kunnen we geen uitspraak over doen.

13-08-2021 14:06

JELSUM

Door t zeer laag vliegen van een straaljager type onbekend, geen F-16 of F35. Abnormaal hoge geluidspiek. Twee huilende kinderen binnen (!) in huis, die opgegroeid zijn met de normale geluidshinder.

Onacceptabel. Gelieve geen reactie te sturen met als strekking "u woont bij een vliegbasis en dit hoort erbij" want deze was ver over de rand van acceptabel.

In mail aangegeven dat het een Hawker Hunter is van de Dutch Hawker Hunter Foundation een particuliere organisatie die de Hawk Hunter op vliegbasis LJOUWERT heeft gestationeerd.

13-08-2021 14:08

BRITSUM V

Volgens mij is het niet de bedoeling dat we de piloten koffie kunnen aanbieden vanuit onze achtertuin. Dan komen ze maar op de fiets

Milieubelasting klacht over laagvlieg

18-08-2021 14:54

BRITSUM

Doe even normaal!!!! Met achterlijk veel kabaal veel te laag over ons huis. Gaat nergens meer over dit. Ging bijna recht bij ons het dak in. Inhoudelijke reactie, geen standaard. En liever nog: of wegwezen met die dingen of vliegen zoals het hoort. De maat is meer dan vol.

Reactie: Geluid uit vliegtuigmotoren is met de huidige technieken niet aan te passen. Geluidsarme straalmotoren bestaan niet

---

18-08-2021 14:55

BRITSUM De straaljagers vliegen steeds vaker recht over het dorp (Britsum), terwijl er eerst om het dorp heen gevlogen werd. Dit veroorzaakt behoorlijk meer overlast dan voorheen. Zojuist vloog er weer een over, ik kon geen gesprek meer voeren (terwijl ik binnen zat). In Cornjum en Jelsum heeft men betere

isolatie aangeboden gekregen. Dit is bij ons niet het geval. De toegenomen overlast is erg storend bij thuiswerken. Graag een reactie.

Reactie: ene type toestel kan ruimere bocht maken dan het andere toestel, is belangrijk om op goede positie naar de landingsbaan te vliegen. Geluidsisolatie verwezen naar dorpsbelang Britsum.

19-08-2021 14:45

BRITSUM

18-08-2021 Tijdstip 14.45. andermaal een klacht v.w.b. de F-35 gevechtsvliegtuig, ja want een gevecht is het, naar de burgers wordt niet geluisterd. op de achttiende op bovenstaande tijdstip vlogen die donderde dingen met een razend lawaai ongeveer 50 meter over onze huizen in ons mooie dorp Britsum, kinderen liepen te huilen door het vreselijke lawaai, zelfs mijn buurman die in de tuin werkte is er draaierig en raar in het hoofd van geworden, wanneer leren jullie nu eens om onze burgers niet zo te pesten en stop met dit vreselijk gedoe, een groot bord ben ik nu aan het schilderen met "stop dit lawaai" het zal wel niets helpen als ik zie hoe het ministerie van defensie zich presenteert via de TV schandalig. Een ontevreden burger...

Melder gemaïld dat toestel op 400 mtr boven Britsum vloog.

20-08-2021 12:53

LJOUWERT

4 straaljagers vlogen vlak achter elkaar zeer laag over ons woonhuis. Zeer veel lawaai genererend, mijn zoon van 7 zat doodsbang op de bank, vertelde dat hij dacht dat z'n leven voorbij was. Lijkt me niet de bedoeling

Melder doet melding over 4 straaljagers. Betreft WIC periode uitgelegd dat dit conform procedure is, begrip getoond voor geschrokken zoon.

20-08-2021 12:56

MÛNEIN

Fietsend op de Jelte Binneswei te Mûnein zag ik 4 zeer laagvliegende straaljagers aan komen vliegen. De twee voorste, enigszins rechts van mij, vlogen enigszins in formatie. De derde kwam er iets achteraan, en van links komt nummer 4. Deze twee kruisen elkaar, het lawaai was afschuwelijk. Zo snel als ik kon van de fiets en de handen over mijn oren. En het zien van deze, kan het niet anders noemen, idiote beweging van de straaljagers, vond ik bloedstollend. Mijn eerste schrikreactie was, oh god, ze gaan elkaar raken. Was dit nou echt nodig? Zo laag vliegen boven het dorp Mûnein, plus de actie van 2 piloten? Dat er geoefend moet worden begriipt iedereen, maar deze actie vond ik, sorry, te idioot voor woorden. Dit soort dingen doe je waar de ruimte het toelaat, dacht ik. Dat bleek vandaag dus niet zo te zijn.

Melding 4 laagvliegende straaljagers. Reactie: WIC, vervelend dat u geschrokken bent, circuitlanding

---

27-08-2021 01:00

LJOUWERT

Nachtelijke geluidsoverlast van blaffende honden. De honden blaffen de gehele nacht onophoudelijk. Het geeft nog meer overlast dan de vliegtuigen! Dit slaat op de vliegbasis LJOUWERT. We hopen dat hier iets aan te doen is,

Reactie: nodige maatregelen genomen betreft nw bewakingshond, nieuwe honden vaak nogal nerveus en daardoor veel blaffen.

27-08-2021 11:00

LJOUWERT

Tijdens een wandeling in het Leeuwarder bos heb ik 5 keer een straaljager gehoord. Waarvan 3zo laag overkwamen dat het gesprek wat ik voerde even gestopt moest . Tevens is het erg belastend voor het milieu met het oog op de vervuiling door de brandstof die elke straaljager verbruikt en uitstoot.

Reactie: WIC periode, uitleg F-35 gewenning, nut en noodzaak, voldoen aan de voorschriften van de milieuvergunning

---